

Näin sote-uudistus onnistuu

-Kauppakamareiden Aluevaaliteesit

Aluevaalit 23.1.

- ✓ Ennakkoäänestys 12.-18.1., varsinainen vaalipäivä 23.1.
- ✓ Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut sekä pelastustoimi siirtyvät hyvinvointialueiden järjestettäväksi vuoden 2023 alusta.
- ✓ Kesällä perustettiin 21 hyvinvointialuetta. Näiden lisäksi sote-palveluita tulee järjestämään Helsingin kaupunki.
- ✓ Päätösvaltaa hyvinvointialueilla käyttävät aluevaltuustot.
- ✓ Aluevaltuustot päättävät mm. palvelustrategiasta, talousarviosta, toimintasuunnitelmasta, hallintosäännöstä

Miksi soten onnistuminen on tärkeää?

- ✓ **Julkinen talous:** Sote on yli 20 miljardin euron vuosittainen menoerä, joka kasvaa. Kustannusten kasvu vaarantaa hyvinvointivaltion rahoituksen kestävyden.
- ✓ **Ihmisten ja yritysten verotaakka:** Kasvavat kustannukset = paineet verojen korotuksille. Kiristynyt verotus haittaisi kilpailukykyä.
- ✓ **Markkinatalouden puolustaminen:** sote-palveluiden tuottamisen ei pidä olla julkinen monopoli. Se johtaisi tehottomuuteen. Palvelut on tuotettava yhteistyössä yritysten ja järjestöjen kanssa.
- ✓ **Sote on sotea laajempi kysymys:** Toimivat ja laadukkaat sote-palvelut lisäävät alueiden elinvoimaa ja houkuttelevat asukkaita ja yrityksiä.
- ✓ **Suomen historian suurin hallinnollinen uudistus:** muuttaa myös kuntien roolin, käynnistää julkisten tehtävien järjestämisen uudelleenjaon.

Hyvinvointialueet ratkaisevat sote-uudistuksen onnistumisen

Uudistuksen tavoitteet:

- ✓ Kustannusten kasvun hillitseminen
- ✓ Sote-palveluiden saatavuuden parantaminen
- ✓ Laadukkaammat ja yhdenvertaisemmat palvelut

Mikä palvelustrategia?

- **Hyvinvointialueen on** järjestämislain mukaan **laadittava** taloutensa ja toimintansa suunnittelua ja johtamista varten sosiaali- ja terveydenhuollon **palvelustrategia**.
- Palvelustrategiassa hyvinvointialue päättää **sosiaali- ja terveydenhuollon pitkän aikavälin tavoitteet**.
- **JA asettaa tavoitteet sille, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut toteutetaan** ottaen huomioon asukkaiden tarpeet, paikalliset olosuhteet, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus sekä KUSTANNUSVAIKUTUS.
- Hyvinvointialueen on julkaistava palvelustrategia julkisessa tietoverkossa.
- Hyvinvointialue voi tuottaa sote-palveluja itse tai hankkia niitä sopimukseen perustuen yksityiseltä palveluntuottajalta.

Kauppakamareiden teesit: Näin sote-uudistus onnistuu

1

Hyödyntämällä monituottajamallia mahdollisimman laajasti

- Yritykset ja järjestöt on otettava mukaan tuottamaan sote-palveluita nykyistä laajemmin.

Hyödyntämällä monituottajuutta

- Palvelustrategian ytimeen on nostettava monituottajuus.
- Yhteistyö julkisen ja yksityisen sektorin välillä on vakiintunutta ja tiivistä. Sote-alan yrityksiä yli 18 000.
- Sote-palveluita tuotettava tavalla, joka on veronmaksajille kustannustehokkain ja laadukkein.
- Asiakkaalle tärkeintä nopea pääsy hoivaan ja hoitoon, ei se mikä tahon tuottaa palvelut.
- Julkinen monopoli ei paranna tuottavuutta ja laatua.

Kauppakamareiden teesit: Näin sote-uudistus onnistuu

2 Lisäämällä palvelusetelin käyttöä ja ottamalla käyttöön henkilökohtainen budjetti

- Palvelusetelin laajempi käyttö nopeuttaa hoitoonpääsyä ja lisää asiakkaan vapautta valita hänelle parhaiten sopiva palvelu.

Kauppakamareiden teesit: Näin sote-uudistus onnistuu

3 Tekemällä kustannuksista ja hoidon laadusta läpinäkyviä ja vertailtavia

- Hyvinvointialueiden tulee toimia avoimesti ja tehdä kustannuksistaan ja hoidon laadusta läpinäkyviä ja vertailtavia. Hyvinvointialueilla tulisi olla yhtenäinen kustannusten laskentamalli.

Kauppakamareiden teesit: Näin sote-uudistus onnistuu

4 Hyödyntämällä teknologiaa ja digitalisaatiota

- Julkinen terveydenhuolto tarvitsee digiloikan. Sote-palveluiden saatavuutta ja laatua on parannettava hyödyntämällä digi-palveluita, teknologiaa ja tekoälyä nykyistä laajemmin.

Hyödyntämällä teknologiaa ja digitalisaatiota

- Teknologia kehittyy yhä kiihtyvällä tahdilla. Käynnissä myös asiakasvetoinen murros. Julkisen sektorin palveluiden pysyttävä kehityksessä mukana.
- Vrt. yksityisen puolen digipalveluihin, lääkärien etävastaanotot, chatit jne. Valtava tuottavuusloikka mahdollinen.
- Keskustelu ”joka pitääjän oma terveyskeskus” vs. palveluiden saatavuus.
- Potilastietojärjestelmät, alustatalous, kehityksen tapahduttava yhteistyössä yksityisen sektorin kanssa.
- Käyttämällä tekoälyä ja automatisaatiota rutiinitehtävissä, voidaan vapauttaa aikaa hoito- ja hoivatyöhön.

Kauppakamareiden teesit: Näin sote-uudistus onnistuu

5 Rakentamalla asiakaslähtöiset palvelupolut ja huolehtimalla palveluintegraatiosta

- Asiakaslähtöiset palvelut edellyttävät, että ammattilaisten yhteistyö toimii käytännön palveluprosesseissa. Pelkkä organisaatorakenteiden muuttaminen ei riitä.

Kauppakamareiden teesit: Näin sote-uudistus onnistuu

6 Varmistamalla sote-alan henkilöstön saatavuuden

- Osaavan työvoiman saatavuus on varmistettava niin julkiselle puolelle kuin sote-alan yrityksille. Osaamisperusteista maahanmuuttoa on lisättävä, koulutus-tarjontaa joustavoitettava ja lisättävä sekä monialaista yhteistyötä kehitettävä.

Varmistamalla sote-alan henkilöstön saatavuus

- Osaajapula tulee vain pahenemaan. Kaikki ”käsiparit” tarvitaan töihin – julkiselle ja yksityiselle puolelle.
- Väestönkehitys heikkoa, hoivan tarve kasvaa.
- Tarvitaan myös uusia tapoja tuottaa palveluita.
- Keinoja: osaamisperusteisen maahanmuuton lisääminen, yhteistyö yritysten ja oppilaitosten välillä, koulutusmäärien lisääminen, muuntokoulutukset ja joustot.

KIITOS!

[kauppakamari.fi](https://www.kauppakamari.fi)

#Keskuskauppakamari

@K3FIN

Lisätietoja:

Johanna Sipola

johanna.sipola@chamber.fi

050 352 1172

@sipolanjohanna

